

מנבלה וטריפה או מבהמה וזיהה הטמאים מן העור ומן העצמות וכו' ומן השליה שלהן אע"פ שהוא אסור הרי זה פטור, מפני שאין אלו ראויות לאכילה אינו מתחייב על אכילתן. עכ"ל. וראה מ"ש הרמב"ם בהל' טומאת אוכלין (פ"ג ה"ג) שאלו החלקים ראויים הם לאכילה בשעת הדחק, ולכן מובן מדוע הכא אסורים הם מדרבנן, עכ"פ פשוט שכל הבהמה מצד מינה טמאה היא.

עוד כתב הרמב"ם (הל' מאכלות אסורות פ"ד ה"כ – כ"א) יש עורות שהן כבשר, והאוכל מהן כזית כאוכל מן הבשר, והוא שיאכל אותם כשהם רכים, ואלו שעורותיהם כבשרם: עור האדם, ועור החזיר של ישוב, ועור חטוטרת של גמל שלא טענו עליו משא מעולם, ולא הגיע למשא, שעדיין היא רכה וכו' עכ"ל. וכמ"ש לעיל שהחילוק הוא כפי מה שהם ראויים לאכילה, אבל מצד הדבר עצמו ודאי שרינו כדן הבהמה, כגון עור חטוטרת של גמל – האוכל בשר של גמל, והאוכל עור של גמל, בשניהם האדם אוכל גמל. אלא שמצד האכילה יש נפק"מ אם הדבר ראוי לאכילה – הרי זה לוקה מהתורה, ודבר שאינו ראוי אלא בדוחק – הרי זה אסור מדרבנן, ודבר שאינו ראוי כלל לאוכלו – הרי זה מותר, משום שאין כאן אכילה כלל, עכ"פ הבריה שלפניך כולה מכלל מינה היא.

נמצא א"כ שתאי גזע של בהמה דינם כדן הבהמה שממנה נלקחו, כגון הלוקח תאי גזע של בהמה טריפה הרי לפניך חלק מבהמה טריפה, והלוקח תאי גזע מבהמה טמאה הרי לפניך חלק מבהמה טמאה, וזה היסוד מוכרח הוא ע"פ היקשים ישרים. אלא שאם מצד קוטנם של תאי הגזע או מצד פגימתם אינם ברי אכילה, וזהו מצד האכילה בלבד, וכמ"ש לעיל.

ועתה נעבור לשלב הבא, תאי הגזע שמוינים אותם בחומרים צמחיים או סינטטיים ובכך מפתחים את התאים עד שנהפכים לבשר של ממש, האם גרזן את הדבר הזה כדבר של איסור המתגדל ע"י הדברים המותרים, וקיי"ל שאין גידולי היתר מעלים את העיקר האסור (ראה רמב"ם הל' כלאים פ"ה הל' כד והל' מעשר שני פ"י הל' ט"ז ועוד), ולפ"ז ישאר האיסורים כפי שהם. או שמא נאמר שדבר חדש הגיע לכאן, והוי כדן זה וזה גורם שמותר (מא"ס פ"ה הי"ב ופט"ז הי"ג וט"ז וכ"ז ומעשר שני פ"י הט"ז וכלאים ס"פ ה' וע"ז פ"ז הי"ד ועוד).

ואכן נראה הדבר שיש לדמותם לזה וזה גורם שמותר, לפי שפנים חדשות באו לכאן – מתאי גזע שכולם שוים בדימויים נעשו לתאים של בשר ממש, ומאחר וקיי"ל זה וזה גורם מותר, נמצא שאפילו אם היו תאי הגזע של טריפה או נבלה וכדו' עתה פקע איסורם והלך לו כלא היה, עכ"פ ודאי וודאי שמין הבשר שלפנינו נשאר הוא כמקורו, והבן היטב והוא ברור ומוכרח. ואבאר דברי היטב. דהנה קיי"ל פרה שפיטמה